

I løpet av kort tid er det etablert en fullstendig ny folkerettslig situasjon i havområdene rundt Norge. Det henger sammen med vår beslutning om innføring av en 200 mils økonomisk sone.

Denne sonen er i flateinnhold omtrent tre ganger så stor som fastlands-Norge. Den gir våre fiskere nye, store muligheter. Men samtidig har den stilt oss overfor store nasjonale og internasjonale oppgaver.

For ikke så mange år siden ville en slik utvidelse av et lands økonomiske interesseområder gitt muligheter for store og vanskelige konflikter. Men den internasjonale rettsoppfatning har endret seg raskt. Derfor har vi etter en intens forhandlingsinnsats med en rekke land funnet løsning på de fleste problemer, gjennom inngåelse av et sett av

- 2 -

gjensidighetsavtaler, overgangsavtaler og nabostatsavtaler.

Det er imidlertid reell uenighet mellom Sovjet-Unionen og Norge om hvor grensen skal trekkes mellom våre økonomiske soner i Barentshavet. Dette er et av de få problemer som står igjen uløst, og det angår et område av vesentlig betydning for norske fiskere. Viktigere enda er det selvfølgelig at det dreier seg om et område av stor strategisk betydning. Uklare forhold som kan gi muligheter for konfrontasjoner her, er ingen tjent med.

Det er dette som har vært bakgrunnen for Regjeringens arbeid med å finne en midlertidig løsning på problemene i Barentshavet.

Den avtale vi drøfter i dag, gjelder tosidige fiskerispørsmål mellom Sovjet og Norge. Den er midlertidig. Den berører ikke spørsmålet om den framtidige grenselinje på

kontinentalsokkelen.

Siden det fra enkelte hold iherdig påstås at avtalen er prejudiserende, må jeg gjenta: Regjeringen anbefaler her i dag en avtale som er en midlertidig avtale og som ikke skal virke inn når den endelige løsning på grenseproblemene i dette område skal fastlegges. Vi ^{nu} har den tillit til den annen avtalepart at den også mener det som står i avtalen.

Jeg er fullt klar over at det ikke er uten ansvar å anbefale dette avtaleutkastet godtatt.

Men de som sterkt hevder at vi ikke skal ~~skulle~~ ^{ha} inn-
gå ~~av~~ avtalen og latt utviklingen gå sin gang uten avtale, -

4

med de muligheter dette innebærer for uro og konfrontasjoner, må også være klar over hvilket ansvar dette fører med seg.

Regjeringen har under behandlingen av disse vanskelige spørsmål lagt vekt på å orientere både våre naboland og våre vestlige allierte. Vi har spilt med åpne kort. Vi har hatt en begrunnet følelse av at våre synspunkter og vår håndtering av disse spørsmål har vært forstått også av våre allierte.

De som ønsker å finne svaret på hvorvidt Regjeringen i denne situasjon har ivaretatt norske interesser finner ikke dette bare ved å telle kvadrat-

kilometer på hver side av omstridte grenselinjer.

Utviklingen i nordområdene er av vesentlig betydning for vår egen situasjon og for det alminnelige politiske klima i vår del av verden. Balanse - ro og stabilitet er i denne sammenheng vesentlig. I den grad vi gjennom norsk politikk i nordområdene bidrar til dette, gir vi samtidig et bidrag til avspenning i Europa.

Norsk suvernitetsutvidelse i Barentshavet og ved Svalbard må skje også mot en slik bakgrunn.

Den norske regjering vet utmerket godt å skille mellom de bilaterale og de multilaterale problemer i nordområdene. Avtalen om den grå sone danner ikke mønster for eventuelle avtaler om helt

andre spørsmål i nord-områdene.

Avtalen gir grunnlag for ro i et vanskelig område mens vi tar den nødvendige tid til forhandlingene om den endelige grensedracting. Den gir dessuten våre fiskere den avklaring de har krav på i utøvelsen av sitt vanskelige yrke.

Spørsmålet om en eventuell forlengelse av den midlertidige avtalen vil dukke opp i meget nær framtid.

Regjeringen vil på vanlig måte drøfte dette spørsmålet med Stortingets organer.